

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2022

Nr. (4.6-82Mr)-3-

į 2022-10-14

Nr. (1.27Mr) 2T-1446

DĖL POLITINIŲ ORGANIZACIJŲ NARIŲ REGISTRO NUOSTATŲ PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, išnagrinėjusi pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Politinių organizacijų narių registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir juo tvirtinamų Politinių organizacijų narių registro nuostatų projektą (toliau – Projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto lydraštyje nurodyta, kad šiuo metu VĮ Registrų centras yra Politinių partijų narių sąrašų informacinės sistemos tvarkytojas. Nei iš Nutarimo projekto lydraščio, nei iš Projekto nėra aišku, ar įsteigus Politinių organizacijų narių registrą (toliau – Registras) minėta Politinių partijų narių sąrašų informacinė sistema veiks toliau ar bus likviduota. Pastebėtina, kad dalis Registre numatytų tvarkyti ir Politinių partijų narių sąrašų informacinėje sistemoje tvarkomų duomenų besidubliuoja, todėl dėl pirmiau minėto neapibrėžtumo nėra galimybės įvertinti, ar Registre nenumatyta tvarkyti perteklinių duomenų. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, prašome Nutarimo projekto lydraštyje pateikti informaciją dėl tolimesnių veiksmų, susijusių su Politinių partijų narių sąrašų informacinės sistemos veikla.

2. Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis Registrų steigimo, kūrimo, reorganizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 881 „Dėl Registrų steigimo, kūrimo, reorganizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 9 punktu, Nutarimo projektas ir Projektas turi būti suderinti su Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru prie Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos statistikos departamentu.

3. Projekto II, IV ir VI skyrių pavadinimai neatitinka Aprašo 12 punkto reikalavimų, todėl prašome juos patikslinti. Patikslinus minėtų skyrių pavadinimus, atitinkamai tikslintinas ir Projekto 1 punktas.

4. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto 2 punkte nurodyta Registro paskirtis ne visiškai atitinka Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymo 8¹ straipsnio 3 dalyje apibrėžtą Registro paskirtį. Siekiant abiejų teisė aktų nuostatų suderinamumo, siūlytina patikslinti Projekto 2 punktą.

5. Siūlome Projekto 5 punkte nurodytą teisės aktų sąrašą papildyti Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu. Atitinkamai šiuo teisės aktu turėtų būti papildytas ir Projekto 6 punktas.

6. Projekto 6 punkte nurodoma, kad, be kita ko, Registras tvarkomas vadovaujantis ir Registro tvarkytojo patvirtintomis taisyklėmis. Siūlytume šią nuostatą braukti, kaip neatitinkančią Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 1 punkto, kuriame nustatyta, kad teisę rengti ir priimti teisės aktus, susijusius su registro duomenų tvarkymu ir sauga, turi Registro valdytojas (ne Registro tvarkytojas).

Be to, Projekte nurodoma, kad Registro tvarkytojo nustatyta tvarka Registro duomenų teikėjai teikia duomenis Registrui (19 punktas), politinės organizacijos nariui ir politinės organizacijos vadovui arba jo įgaliotam asmeniui pateikiamas pranešimas apie politinės organizacijos nario įregistravimą Registre (20 punktas), priimamas sprendimas atsisakyti įregistruoti Registro objektą (21 punktas), Registro tvarkytojui pateikiamas prašymas nutraukti narystę politinėje organizacijoje (23.2 papunktis), Registro duomenys perkeliama į Registro duomenų bazės archyvą ir po 5 metų sunaikinami (27 punktas), teikiami Registro išrašai apie politinės organizacijos narius (38.1 papunktis), taip pat Registro tvarkytojas detalizuoja Registro duomenų teikimo tvarką ir nustato teikiamų Registro duomenų apimtį (37 punktas), atlyginimo mokėjimo tvarką (45 punktas). Vadovaudamiesi Politinių organizacijų įstatymo 8¹ straipsnio 6 dalimi, kurioje nustatyta, kad politinių organizacijų narių įregistravimo Registre ir išregistravimo iš jo tvarka nustatoma šio Registro nuostatuose, bei Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 1 punktu, siūlytume tikslinti Projektą ir nuostatas, susijusias su Registro objektų įregistravimu arba išregistravimu, įtvirtinti Projekte (Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone, tai turėtų būti Projekto 21 ir 27 punktuose bei 38.1 papunktyje minimos nuostatos), o kitus nurodytus teisės aktus, kuriuos šiuo metu siūloma pavesti tvirtinti Registro tvarkytojui, pavesti patvirtinti Registro valdytojui.

7. Braukтина Projekto 11.2 papunkčio nuostata, kad Registro tvarkytojas turi teisę teikti informaciją apie Registro veiklą. Pažymėtina, kad, remiantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 24 straipsnio 3 dalies 6 punktu, teikti informaciją apie Registro veiklą privalo Registro valdytojas.

8. Remiantis Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo 5 straipsnio redakcija, įsigaliosiančia nuo 2023 m. sausio 1 d., Lietuvos statistikos departamentas keičia pavadinimą į

Valstybės duomenų agentūrą. Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės iškeltą tikslą mažinti teisės aktų keitimo skaičių, siūlome apsvarstyti galimybę šiuo aspektu tikslinti Projekto 12.16 papunktį.

9. Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis Projekto 14 punkto nuostatomis, Registre numatoma tvarkyti daugiau duomenų apie politinių organizacijų narius nei numatyta Politinių organizacijų įstatymo 8¹ straipsnio 2 dalyje. Atsižvelgdami į tai siūlome apsvarstyti galimybę sumažinti Projekto 14 punkte nurodytų duomenų apimtį.

10. Vadovaujantis Aprašo 15.1 papunkčio nuostatomis, Registro objektams apibūdinti turi būti tvarkomi duomenys apie objektų duomenų keitimo datas, todėl prašome atitinkamai papildyti Projekto 14 punktą.

11. Paminėtina, kad, remiantis Aprašo 15.3 papunkčio nuostatomis, Projekto III skyriuje turėtų būti nurodyti visi nacionaliniai ar tarptautiniai ir specialūs klasifikatoriai, kurie naudojami Registro objektams klasifikuoti. Taigi, tuo atveju, jei Registro objektams klasifikuoti yra naudojami klasifikatoriai, prašome juos nurodyti Projekte.

12. Projekto 17.1 papunktyje nurodyta, kad Registro duomenų teikėjai – politinių organizacijų vadovai arba jų įgalioti asmenys – Registrui teikia Projekto 14.2–14.8 papunkčiuose nurodytus duomenis. Manome, kad šiame punkte iš Registro duomenų teikėjų reikalaujama teikti perteklinius duomenis, kadangi Projekto 34.1 papunktyje numatyta Registro sąveika su Lietuvos Respublikos gyventojų registru, iš kurio galima būtų gauti Projekto 14.2–14.6 papunkčiuose nurodytus duomenis. Pažymime, kad vadovaujantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 7 punktu, institucija, kurdama ir tvarkydama valstybės informacinius išteklius, privalo reikalingus duomenis pirmiausia gauti iš kitų valstybės informacinių sistemų ir registų ir rinkti iš kitų šaltinių tik tuos duomenis, kurie nėra tvarkomi kitose valstybės informacinėse sistemose ir registruose, todėl negali būti gaunami per valstybės informacinių sistemų ar registų sąveiką. Remdamiesi šia teisės akto nuostata, siūlome mažinti Registro duomenų teikėjų teikiamų duomenų, nurodytų Projekto 17.1 papunktyje, apimtį, ir didinti iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro gaunamų duomenų, nurodytų Projekto 34.1 papunktyje, apimtį.

13. Projekto 17.2 papunktyje nurodyta, kad Registro duomenų teikėjai – asmenys, ketinantys tapti politinės organizacijos nariais – teikia Projekto 15.1.2–15.1.5 papunkčiuose nurodytus duomenis. Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis Politinių organizacijų įstatymo 8¹ straipsnio 8 dalies nuostatomis, pirmiau minėtus duomenis Registro tvarkytojui turėtų teikti politinės organizacijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, atitinkamai tikslintinas Projekto 17.1 papunktis, o Projekto 17.2 papunktis brauktinas.

14. Projekte nenurodyta, kuris Registro duomenų teikėjas Registro tvarkytojui teikia Projekto 15.1.1 ir 15.2.1 papunkčiuose nurodytus duomenis. Prašome papildyti Projektą.

15. Siūlytume Projekto 20 punkte atsisakyti vertinamojo pobūdžio nuostatos „nedelsiant“ ir aiškiai nurodyti terminą, per kurį politinės organizacijos narys įregistruojamas Registre. Taip pat siūlome patikslinti, apie kokius prašymus (neaišku, ar tai prašymai priimti į politinės organizacijos narius, ar prašymai įregistruoti Registro objektą) kalbama Projekto 21 punkte.

16. Projekto 23.2 papunktyje nustatoma, kad Registro duomenų teikėjas – politinės organizacijos narys – prašymą nutraukti narystę politinėje organizacijoje Registro tvarkytojui gali teikti asmeniškai, per įgaliotą asmenį, paštu arba elektroninėmis ryšių priemonėmis, kuriomis galima tinkamai identifikuoti asmenį ir užtikrinti teksto apsaugą. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone, ši nuostata prieštarauja Projekto 19 punktui, kur nustatoma, kad Registro duomenų teikėjai duomenis Registrui teikia elektroniniu būdu. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, prašome ištaisyti minėtus neatitikimus.

17. Siekdami aiškumo, siūlome patikslinti Projekto 24 punktą, nurodant terminą, per kurį politinės organizacijos narys išregistruojamas iš Registro.

18. Remdamiesi Aprašo 16.3 papunkčio nuostatomis, prašome Projekto IV skyrių papildyti nuostatomis dėl Registro objekto duomenų keitimo.

19. Projekto 28 punktą prašome papildyti nuostatomis pagal Aprašo 17.1 papunkčio reikalavimus, t. y. nurodyti, kaip suinteresuoti asmenys turi informuoti Registro tvarkytoją apie pastebėtus Registro duomenų netikslumus ir kaip Registro tvarkytojas turi informuoti apie minėtų netikslumų ištaisymą.

20. Projekto 39 punkte nurodyta, kad „prašyme gauti duomenis turi būti nurodytas prašomų duomenų gavimo teisinis pagrindas <...> duomenų teikimo ir gavimo teisinis pagrindas“. Manome, kad šiame punkte pakartotinai nurodytas duomenų gavimo teisinis pagrindas yra perteklinis, todėl siūlome išbraukti.

21. Siekdami užtikrinti, kad Projektas atitiktų galiojantį teisinį reguliavimą, siūlytume tikslinti Projekto 43 punktą, kuriame nustatomos Registro duomenų pakartotinio naudojimo sąlygos. Atkreipiame dėmesį, kad Registro duomenų pakartotinio naudojimo sąlygas nustato Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 8 straipsnis, todėl siūlome atsisakyti Projekto 43 punkto antrojo sakinio.

22. Taip pat prašome papildyti Projekto 46 punktą pagal Aprašo 19.5 papunkčio reikalavimus.

23. Projekto 53 punkte nurodoma, kad Registras finansuojamas lėšomis, gautomis už Registro duomenų ir kitų paslaugų teikimą. Pastebėtina, kad nei iš Politinių organizacijų įstatymo

8¹ straipsnio, nei iš Projekto nuostatų neaišku, kokias kitas paslaugas numatoma teikti. Atsižvelgdami į tai, siūlome Projekte atskleisti, kokios kitos paslaugos, už kurias numatoma imti atlygį, turimos omeny, arba Projekto 53 punkto nuostatas dėl kitų paslaugų teikimo išbraukti. Taip pat prašytume įvertinti, ar Projekto 53 punkte nurodyti visi Registro finansavimo šaltiniai, kaip to reikalaujama Aprašo 21 punkte.

24. Projektas tikslintinas ir redakciniu aspektu: atsižvelgiant į Projekto 1 punkte nurodytą trumpinį, Projekto 2 punkte po žodžių „teikti Registro duomenis“ brauktini žodžiai „ir dokumentus“; suvienodintinas Projekto 6 ir 46 punktuose bei 12.8 papunktyje minimo teisės akto pavadinimas; atsižvelgiant į Projekto 8 punkte nurodytą trumpinį, Projekto 11 punkte vietoj žodžio „tvarkytoja“ įrašytinas žodis „tvarkytojas“; Projekto 22 punkte po žodžių „Politinių organizacijų“ įrašytinas žodis „įstatymo“.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Eglė Markevičiūtė

Jolita Aldonienė, tel. 8 659 29 118, el. p. jolita.aldoniene@eimin.lt